

PRAVILNIK O UVJETIMA ZA VATROGASNE PRISTUPE

(N.N., br. 35/94., 55/94.-ispravak i 142/03.)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se uvjeti koje moraju zadovoljiti vatrogasni pristupi do građevine kako bi se vatrogasnoj tehnici omogućio dohvat otvora na vanjskim zidovima radi spašavanja osoba i gašenja požara.

Od uvjeta za vatrogasne pristupe propisanih odredbama ovog Pravilnika može se odstupiti samo iznimno i to u slučajevima građenja i rekonstrukcije:

- građevina unutar zaštićenih kulturnih dobara,
- građevina izvan građevinskog područja (planinarski i lovački domovi i sl.) do kojih nisu izgrađene javne prometne površine.

U slučajevima odstupanja iz stavka 2. podstavka 1. ovog članka obvezna je primjena dodatnih mjera zaštite od požara (npr. ugradnja stabilnog sustava za automatsko gašenje požara tipa sprinkler, dva sigurnosna izlazna puta i slično) i pribavljanja pozitivnog mišljenja nadležne vatrogasne postrojbe o mogućnosti izvršenja učinkovitog gašenja i evakuacije raspoloživom tehnikom (glede geometrije i nosivosti vatrogasnih pristupa i dr.) u konkretnim uvjetima.

Članak 1a.

Vatrogasni pristupi ne moraju biti osigurani za građevinu u slučajevima:

1. građenja ili rekonstrukcije građevina kod kojih visina poda najviše etaže predviđene za boravak ljudi, od razine okolnog terena s kojeg će se obavljati evakuacija i gašenje u slučaju požara, nije veća od 4 m;
2. rekonstrukcije građevina kod kojih visina poda najviše etaže predviđene za boravak ljudi, od razine okolnog terena s kojeg će se obavljati evakuacija i gašenje u slučaju požara, nije veća od 8 m i koja ima najmanje dva puta za izlaženje iz svake prostorije, od kojih je jedan izgrađen kao siguran put za izlaženje;
3. rekonstrukcije građevina kod kojih visina poda najviše etaže predviđene za boravak ljudi, od razine okolnog terena s kojeg će se obavljati evakuacija i gašenje u slučaju požara, nije veća od 12 m, uz uvjet da putovi za izlaženje budu izgrađeni na način propisan točkom 2. ovoga stavka, a prostori građevine

ugroženi požarom pokriveni stabilnim sustavom za automatsko gašenje požara tipa sprinkler.

Udaljenost bilo koje točke građevine iz stavka 1. ovog članka od vatrogasnog prilaza, s kojeg je moguće obaviti vatrogasnu intervenciju (gašenje i evakuaciju) slobodnom površinom bez vozila, ne smije biti veća od 100 m.

Članak 2.

Vatrogasni pristupi moraju biti osigurani:

- najmanje s jedne strane, i to duže, kod građevina niske stambene izgradnje (prizemne i jednokatne) i kolektivnog stanovanja, te građevina koje imaju obostrano orijentirane stambene jedinice, a čija visina ne prelazi četiri kata;

- najmanje s dvije duže strane građevine kod građevina i prostora za javne skupove (kinematografi, kazališta, koncertne dvorane, sportske dvorane, prostori za vjerske obrede i sl.), građevina namijenjenim odgoju i obrazovanju, bolnica, hotela, trgovačkih, industrijskih i visokih građevina kao i stambenih građevina kolektivne izgradnje s jednostrano orijentiranim stambenim jedinicama, stambenim građevinama koje imaju više od četiri kata, te svim drugim građevinama i prostorima u kojima se okuplja, radi i boravi više od 100 osoba;

- Iznimno, od stavka 2. ovog članka stambene građevine kolektivne izgradnje, kod kojih visina poda najviše etaže predviđene za boravak ljudi od razine okolnog terena s kojeg će se obavljati evakuacija i gašenje u slučaju požara nije veća od 12 m moraju imati osiguran najmanje jedan vatrogasni pristup i to s duže strane objekta ako imaju prostore ugrožene požarom pokrivena stabilnim sustavom za gašenje požara tipa sprinkler, a jednostrano orijentirane jedinice koje nisu orijentirane prema vatrogasnom pristupu moraju imati i najmanje dva sigurnosna izlaza.

Članak 3.

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom Pravilniku znače:

- vatrogasni pristupi su čvrste površine koje svojim parametrima (širina, radijus, nosivosti i dr.), omogućavaju da vatrogasna i spasilačka vozila i oprema dođu do ugrožene građevine i svih otvora na njenom vanjskom zidu radi spašavanja osoba i gašenja požara;

- vatrogasni prilazi su površine koje se direktno nastavljaju na javne prometne površine, a omogućavaju kretanje vatrogasnih vozila do površina uzduž građevina predviđenih za operativni rad vatrogasnih vozila na spašavanju osoba i gašenju požara;

- površine za operativni rad ili manevriranje su čvrste površine koje su direktno ili preko vatrogasnih prilaza povezane s javnim prometnim površinama. One služe za postavljanje vatrogasnih vozila prilikom poduzimanja akcija spašavanja i gašenja;

- sigurnosni put za izlaženje je dio građevine koji je omeđen građevinskim elementima otpornim na požar 60 minuta, a vratima otpornosti 30 minuta, osim ako posebnim propisom nije drugačije određeno;
- rekonstrukcija postojeće građevine, građenje građevine i zaštićeno kulturno dobro su pojmovi koji imaju značenja utvrđena posebnim propisom.

II. OSNOVNI UVJETI ZA VATROGASNE PRISTUPE

Članak 4.

Samo pristupi koji se nalaze uzduž vanjskih zidova građevina na kojima su otvori, mogu se koristiti kao vatrogasni pristupi.

Pristupi koji se nalaze uzduž vanjskih zidova građevina na kojima nema otvora, ne mogu se koristiti kao vatrogasni pristupi za tu građevinu.

II.1. Kategorizacija vatrogasnih pristupa

Članak 5.

Kao vatrogasni pristupi mogu se koristiti površine:

- kolnika javnih prometnica;
- kolnika pristupnih putova do građevine;
- kolnika prolaza kroz građevinu;
- građevina (rampi, ploča uzdignutih pješačkih trgova uz građevinu, površine nižih dograđenih dijelova građevina uz više građevina i sl);
- pločnika i trgova predviđenih za pješake te
- sve ostale površine na terenu čiju nosivost omogućuje prolaz i rad vatrogasnih vozila.

II.2. Oblikovanje vatrogasnih pristupa

Članak 6.

U pravilu vatrogasne pristupe treba planirati tako da omogućavaju kretanje vatrogasnog vozila vožnjom naprijed.

Vatrogasni pristup oko visokih građevina treba planirati tako da je kretanje vatrogasnih vozila moguće isključivo vožnjom naprijed.

Slijepi vatrogasni pristupi duži od 100 m, moraju na svom kraju imati okretališta koja omogućavaju sigurno okretanje vatrogasnih vozila.

II.3. Nosivost vatrogasnih pristupa

Članak 7.

Nosivost vatrogasnih pristupa treba biti takva da omogući kretanje i rad vatrogasnih vozila.

Nosivost građevinskih konstrukcija, čije su površine predviđene da posluže kao vatrogasni pristup, treba biti takva da podnese osovinski pritisak od 100 kN.

II.4. Dijelovi vatrogasnog pristupa

Članak 8.

U pravilu vatrogasni pristupi sastoje se od:

- vatrogasnih prilaza i
- površina za operativni rad vatrogasnih vozila.

II.5. Uvjeti korištenja vatrogasnih pristupa

Članak 9.

Da bi se vatrogasni pristupi u određenom trenutku mogli koristiti u svrhu kojoj su namijenjeni, potrebno je:

- da budu vidljivo označeni oznakama sukladno hrvatskim normama ili pravilima tehničke prakse;
- da se na površinama koje se nalaze između vanjskih zidova građevina i površina za operativni rad vatrogasnih vozila ne postavljaju građevine ili zasađuju visoki drvoredi koji priječe slobodan manevar vatrogasne tehnike;
- da na površinama koje su isključivo namijenjene za rad s vatrogasnom tehnikom budu postavljene rampe kako bi se spriječio dolazak drugih vozila,

- da budu stalno prohodni u svojoj punoj širini.

III. VATROGASNI PRILAZI

III.1. Vodoravni i okomiti elementi vatrogasnih prilaza

Članak 10.

Ravni vatrogasni prilaz predviden za jednosmjerno kretanje vatrogasnih vozila treba biti širine najmanje 3 m.

Ravni vatrogasni prilazi mogu biti izvedeni i kao vozne trake širine od najmanje 1,1 m, a razmak između traka mora iznositi 0,8 m.

Vodoravni radijus zaokretanja vatrogasnih prilaza za objekte do 22 m visine navedeni su u tablici br.1 u ovisnosti o širini vatrogasnih prilaza.

Vodoravni radijus zaokretanja za objekte visine iznad 22 metra navedeni su u tablici br. 2 u ovisnosti o širini vatrogasnih prilaza.

Širine vatrogasnih prilaza uz radijus za okretanje navedene u prethodnim stavcima ovog članka, trebaju započeti najmanje 10 m prije početka vodoravne krivine i završiti 10 m po završetku krivine.

Vrijednosti radijusa iz tablice 1 i 2 mogu se koristiti za kružna okretišta vatrogasnih vozila na krajevima vatrogasnih pristupa.

Članak 11.

Kada se kao vatrogasni prilaz koristi kolni prilaz kroz građevinu, tada on treba biti u pravcu, a njegov slobodan profil treba iznositi najmanje 3 x 4 m.

Postojeći kolni prolazi kroz građevinu, mogu se koristiti kao vatrogasni prilazi, ako su u pravcu, te ako njihov slobodni profil iznosi najmanje 3 x 3,80 m.

Uspón ili pad u vatrogasnom prilazu ne smije prelaziti 12% nagiba.

Prijelaz iz uspona u pad ili iz pada u uspon treba se izvesti okomitom krivinom, čiji radijus mora iznositi najmanje 15 m.

Stepenica na vatrogasnom prilazu ne smije imati veću visinu od 8 cm. Međusobna udaljenost stepenica mora iznositi najmanje 10 m. U području konkavnih i konveksnih krivina ne smiju se primjenjivati stepenice.

IV. POVRŠINE ZA OPERATIVNI RAD VATROGASNIH VOZILA

Članak 12.

Površine za operativni rad vatrogasnih vozila planiraju se uzduž vanjskih zidova građevine, na razmacima koji omogućavaju spašavanje osoba i gašenje požara kroz prozore i druge otvore na građevinama dosezanjem sa za to namijenjenom specijalnom vatrogasnom tehnikom.

IV.1 Širine i položaji površine za operativni rad vatrogasnih vozila

Članak 13.

Širina površine planirane za operativni rad vatrogasnih vozila postavljenih paralelno s vanjskim zidovima građevine, treba biti najmanje:

- 5,5 m za građevine visine do 40 m,
- 7,0 m za građevine visine iznad 40 m.

Širina površine planirane za operativni rad vatrogasnih vozila postavljenih okomito na vanjski zid građevine, treba biti najmanje 5,5 m, njena dužina minimalno 11 m, a udaljenost od zida najviše 1 m.

Broj okomito postavljenih površina ovisi o dužini građevine, a treba biti takav da osiguravaju dohvat svih otvora od strane vatrogasne tehnike.

Članak 14.

Razmak površine za operativni rad vatrogasnih vozila, od podnožja građevine tj. od vanjskih zidova građevina može iznositi najviše:

- 12 m za građevinu visine do 16 m,
- 6 m za građevine više od 16 m.

Članak 15.

Dogradnja nižih dijelova građevina uz više građevine ili istake nižih etaža izvan gabarita viših etaža iste građevine, ne smiju svojom širinom priječiti dostup vatrogasne tehnike do otvora na vanjskim zidovima viših dijelova građevina.

Ukoliko se predviđa dogradnja niže građevine uz više građevine čija širina onemogućava dostup vatrogasne tehnike do otvora na vanjskim zidovima viših dijelova građevina, potrebno je predvidjeti mogućnost dolaska vatrogasnog vozila na ploču građevine.

Članak 16.

Prilikom oblikovanja površine za operativni rad vatrogasnih vozila mogu se primijeniti minimalni vodoravni radijusi zaokretanja navedeni u tablicama 1 i 2 koje su sastavni dio ovog Pravilnika i to za širine vatrogasnih prilaza od najmanje 5.5 m ovisno za koju je visinu građevine predviđena površina.

Članak 17.

Povišina za operativni rad vatrogasnih vozila mora biti u jednoj ravni s dopuštenim maksimalnim nagibom od 10% u bilo kojem smjeru površine

Članak 18.*

* Redakcijski pročišćeni tekst Pravilnika o uvjetima za vatrogasne pristupe obuhvaća Pravilnik o uvjetima za vatrogasne pristupe ("Narodne novine", br. 35/94.), njegov ispravak ("Narodne novine", br. 55/94.) te njegove izmjene i dopune objavljene u "Narodnim novinama", br. 142/03., u kojima je naznačeno vrijeme njihova stupanja na snagu.

PRILOZI PRAVILNIKU

Tablica 1

VATROGASNI PRILAZI ZA OBJEKTE VISINE DO 22 m		
ŠIRINA VATROGASNIH PRILAZA m	VODORAVNI RADIJUS m	
	UNUTARNJI	VANJSKI
6.00	5.00	11.00
5.50	7.50	13.00
5.00	10.00	15.00
4.50	12.00	16.50
4.00	16.50	20.50
3.50	21.50	25.00
3.00	37.00	40.00

Tablica 2

VATROGASNI PRILAZI ZA OBJEKTE VISINE IZNAD 22 m		
ŠIRINA VATROGASNIH PRILAZA m	VODORAVNI RADIJUS m	
	UNUTARNJI	VANJSKI
7.00	5.00	12.00
6.50	7.00	13.50
6.00	8.50	14.50
5.50	9.50	15.00
5.00	12.00	17.00
4.50	15.50	20.00
4.00	20.50	24.50
3.50	27.00	30.50
3.00	45.00	48.00